



KONJUNKTURER

FOR RÅDGIVENDE INGENIØRVIRKSOMHEDER OKTOBER 2023

HOVEDTRÆK OKTOBER 2023

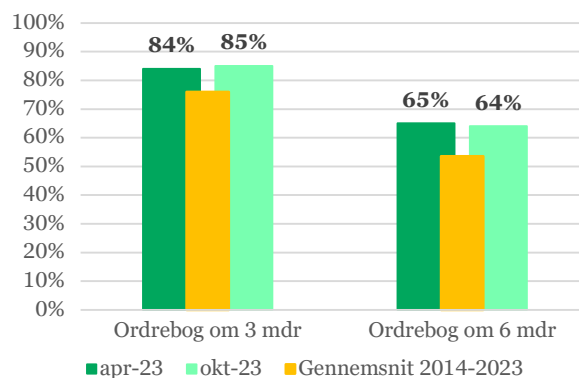
FRI-virksomhedernes ordrebøger er, ved indgangen til oktober 2023, stærke. Manglen på medarbejdere er fortsat en udfordring for størstedelen af virksomhederne. 73 pct. af branchens virksomheder mangler ingeniører og samtidig efterspørges også andre typer af medarbejderprofiler. Siden målingen i april 2023 har virksomhederne oplevet en forbedring af ordrebøgerne inden for de fleste sektorer. Væksten i branchen drives særligt af erhvervsbyggeriet og energisektoren. Boligbyggeri er den sektor, der oplever den største tilbagegang. Når markedet forandres, giver det nye muligheder for alle virksomheder, men den enkelte virksomhed skal være mere opmærksom på sin eksponering mod de berørte sektorer. Beskæftigelsen i FRI-virksomhederne forventes at blive øget gennem 2023 og ind i 2024. Den nuværende stærke ordrebog forventes fastholdt. De foreløbige forventninger omkring indtjening er, at 2023 bliver et godt år for den rådgivende ingeniørbranche, med en overskudsgrad på 6,9 pct. på brancheniveau.

ORDREBOGEN

I konjunkturmålingen for oktober 2023 er ordrebogen i branchen, målt som andel beskæftigede, der er opgaver til om tre og seks måneder, på niveau med målingen fra april 2023. Andelen af beskæftigede, der er opgaver til om tre måneder er steget til 85 pct. sammenlignet med 84 pct. i målingen fra april 2023. Andelen af beskæftigede, der er opgaver til om seks måneder, er faldet fra 65 pct. til 64 pct. Samlet set er ordrebøgerne fortsat stærke.

Den aktuelle ordrebog på både kort og lang sigt er over det historiske gennemsnit målt over de seneste ti år.

Figur 1 - Andel beskæftigede, der er opgaver til om hhv. 3 og 6 mdr. i oktober 2023 sammenholdt med april 2023 og gennemsnittet 2014-2023

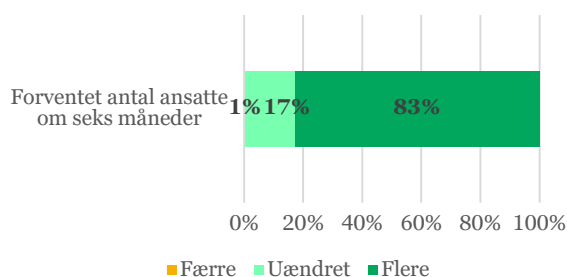


FORTSAT MANGEL PÅ ARBEJDSKRAFT

83 pct. af FRI-virksomhederne forventer at have flere ansatte om seks måneder, sammenlignet med i dag, som følge af at den nuværende stærke ordrebog forventes fastholdt. Det er en markant stigning på 21 procentpoint sammenlignet med april 2023. Forventningerne kan tilskrives, at virksomhederne har oplevet en opgavefremgang på tværs af sektorer. Opgavefremgangen er drevet af det private marked, herunder øget efterspørgsel efter danske rådgiverydelser, i kombination med øgede offentlige investeringer, som følge af bl.a. et styrket fokus på omstilling af vores energisystem og et styrket behov for klimatilpasning. På det private marked er det særligt erhvervsbyggeriet der er i vækst. Det skyldes blandt andet, at flere private virksomheder flytter produktion mv. til Danmark fra udlandet.

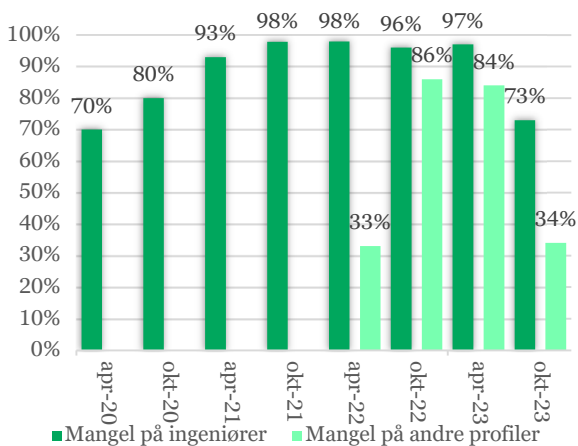
Der er blot 1 pct. af FRI-virksomheder, der forventer at være færre ansatte om seks måneder end i dag.

Figur 2 - Forventet antal ansatte om 6 måneder



De indsamlede data til denne konjunkturmåling viser yderligere, at manglen på ingeniører fortsat er en udfordring for FRI-virksomhederne. 73 pct. af virksomhederne angiver, at de mangler ingeniører. Dette tal er faldet markant sammenlignet med april 2023. Det er især konstruktions-, anlæg-, vand & afløbsingeniører samt stærkstrømsingeniører som virksomhederne melder om mangel på. Desuden er der efterspørgsel på certificerede statikere og brandrådgivere.

Figur 3 - Andel FRI-virksomheder, som melder om mangel på ingeniører hhv. andre profiler, udvikling over tid

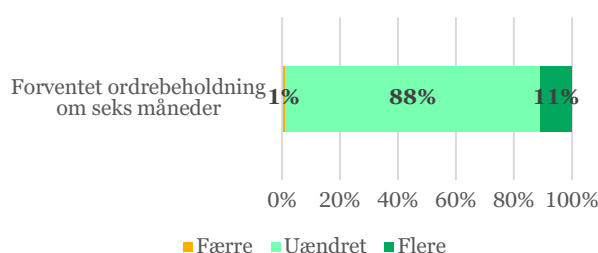


Samtidig angiver 34 pct. af virksomhederne, at de mangler andre typer af medarbejdere, end ingeniører. Dette tal er ligeledes faldet markant sammenlignet med april 2023. Faldet kan ses som et udtryk for, at det siden målingen i april 2023 har været lettere for flere FRI-virksomheder, at rekruttere nye medarbejdere. På trods af, at andelen af FRI-virksomheder, der mangler ingeniører og andre profiler er faldet, er niveauet fortsat højt og mangel på arbejdskraft kan derfor stadigvæk anses som en brancheudfordring.

FORVENTET ORDREBEHOLDNING

Virksomhederne har positive forventninger til ordrebeholdningen om seks måneder. Grundlæggende forventes den nuværende stærke ordrebog fastholdt eller styrket yderligere. 11 pct. af virksomhederne forventer at stå med en endnu stærkere ordrebog om seks måneder, dvs. i april 2024. Samtidig forventer 88 pct. af virksomhederne, at ordrebogen om seks måneder vil have samme niveau som ved den aktuelle status, oktober 2023. Blot 1 pct. af virksomhederne forventer, at deres ordrebeholdning reduceres hen over de næste seks måneder.

Figur 4 - Forventet ordrebeholdning om 6 måneder



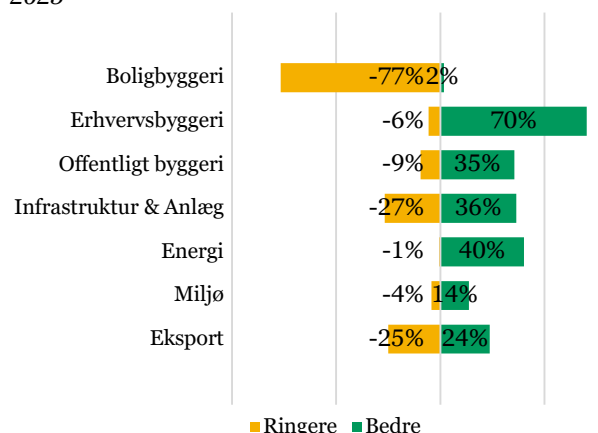
MARKEDSUDVIKLING PÅ SEKTORNIVEAU

Markedsudviklingen i de forskellige primære forretningssektorer for FRI-virksomheder er overordnet positiv. Men, samtidig med at FRI-virksomhederne har oplevet en større opgavefremgang i de fleste sektorer, så har 75 pct. af virksomhederne oplevet en tilbagegang i mængden af opgaver vedrørende **boligbyggeri**. Dette er en tilbagegang på 52 procentpoint siden april 2023. Udviklingen i **offentligt byggeri** er derimod positivt ændret sammenlignet med april 2023. Her angav 43 pct. af virksomhederne, at de havde oplevet tilbagegang i ordrebogen ift. seks måneder tidligere. Den nuværende måling viser, at der, sammenlignet med april 2023, har været en nettofremgang på 26 pct. i denne sektor.

Nedgangen i opgaver inden for boligbyggeri opvejes på brancheniveau af, at FRI-virksomhederne oplever en nettofremgang i alle øvrige sektorer med undtagelse af eksport. Opgaver i **energisektoren** går frem hos 40 pct. af virksomhederne, **erhvervsbyggeriet** er i vækst hos 70 pct. af virksomhederne, opgaver inden for **miljø**, herunder vand- og spildevand, går frem blandt 10 pct. af virksomhederne og **infrastruktur og anlægsopgaver** går frem hos 9 pct. af virksomhederne.

For **eksporten** oplever 25 pct. af virksomhederne tilbagegang, mens 24 pct. oplever fremgang sammenlignet med april 2023.

Figur 5 - Ordresituationen i oktober 2023 ift. april 2023



Opgørelsen angiver andelen af virksomheder, som har oplevet enten tilbagegang eller forbedring af ordrebogen i det specifikke markedsegment, sammenlignet med april 2023.

FORVENTNINGER OG PROGNOSE

Danmarks Statistiks tal for konjunkturudviklingen i serviceerhverv inden for rådgivning, forskning og anden vidensservice, fra september 2023 viser grundlæggende det samme billede. Der forventes vækst i opgavemængden og i beskæftigelsen. Dog er indikatorerne, særligt vedrørende vækst i beskæftigelsen, endnu stærkere i FRI's måling for FRI-virksomheder. Danmarks statistik har et nettotal for vækst i beskæftigelsen på 14. Nettotallet for FRI-virksomheder er 82. FRI-virksomhederne må derfor forventes at vokse hurtigere i 2023, end andre professionelle servicevirksomheder.

Men usikkerheden om 2023 og 2024 er større end tidligere. Dybden og omfanget af de økonomiske konsekvenser, som de mange geopolitiske kriser har medført, bliver afgørende for hvordan markedet reelt udvikler sig i de kommende seks til tolv måneder. I tillæg til krigen i Ukraine er det senest den opblussende konflikt i Israel, der skaber stor geopolitisk usikkerhed. Derfor er de makroøkonomiske fremtidsforventninger mere usikre end ved tidligere undersøgelser.

Økonomiministeren skriver at ”dansk økonomi står stærkt. Farten er aftaget efter en tid med et stort pres på økonomien, og vi ser frem mod en moderat vækst de kommende

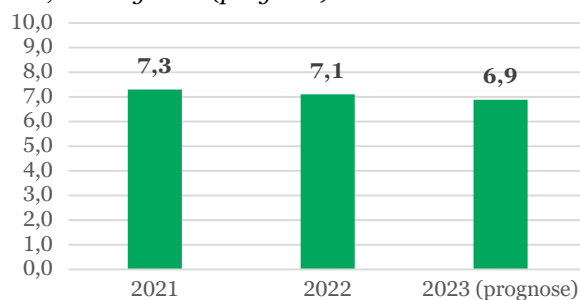
år. Der er imidlertid fortsat væsentlige negative risici for de økonomiske udsigter”.

Opbremningen i økonomien sker efter en periode med et højt aktivitetsniveau og en historisk høj beskæftigelse. Økonomiministeriet skønner i Økonomisk Redegørelse fra august 2023, at erhvervsinvesteringer vil falde med 3,6 pct. i 2023 og med 1,6 pct. i 2024. Boliginvesteringer forventes at falde med 12,9 pct. i 2023 og med 8,4 pct. i 2024. De offentlige investeringer skønnes at stige med 3,6 pct. i 2023 og med 0,8 pct. i 2024.

BRANCHEN I HOVEDTAL

Omsætningen i FRI-virksomhederne i Danmark var 15,7 mia. kr. i 2022. Eksport udgjorde ca. 17 pct. af omsætningen. Rådgiver- og ingeniørvirksomhederne i FRI beskæftigede pr. 1. januar 2023 13.963 medarbejdere i Danmark. De vigtigste sektorer, målt ift. FRI-virksomhedernes omsætning er: byggeri (39 pct.), infrastruktur (21 pct.), miljø (15 pct.), energi (11 pct.) og industriel proces & produktion (9 pct.). Overskudsgraden (målt på egenproduktion) for FRI-virksomhederne var i 2022 7,1 pct. Prognosen for 2023, baseret på den aktuelle måling er, at overskudsgraden på brancheniveau lander på 6,9 pct.

Figur 6 - FRI-virksomhedernes overskudsgrad for 2021, 2022 og 2023 (prognose)



OM UNDERSØGELSEN

Konjunkturmålingen for rådgivende ingeniørvirksomheder, oktober 2023, er udarbejdet af Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI. Undersøgelsen er gennemført i perioden fra den 22. september til 8 oktober 2023. Virksomheder, der repræsenterer 85 pct. af de ansatte i FRI's medlemsvirksomheder, har deltaget i denne konjunkturmåling. Derudover inkluderer undersøgelsen data fra Danmarks Statistiks konjunkturbarometer (Statistikbanken tabel KBS1 og KBS4) og Finansministeriets Økonomiske Redegørelse fra august 2023.